

det vilde være det Allerhelbigste og Bedste, dersom Staten selv overtog Driften af de jydsk-syenske Baner; jeg troer med ham, at dermed vilde alle Parter være bedst tjente, og jeg skal for mit Vedkommende erklære, at jeg vil støtte ethvert som helst Forslag i den Retning, der maatte komme frem. Skulde Rigsbagen imidlertid ikke troe at kunne gaae ind herpaa, saa var der dog maastee et andet Middel — og det var vistnok det, hvortil ogsaa den ærede Taler, som først havde Ordet, (Zessen) sigtede, — hvorved de jydsk-syenske Jernbaner kunde komme ubelukkende i danske Hænder, og hvorved man kunde bevirke, at Driftselskabet kom til at bestaae af saadanne Institutioner, at man kunde være sikker paa, at dets Actier aldrig gik over i udenlandske Hænder. Dette Middel er nemlig at lade Driften af de syenske-jydske Baner gaae over til at blive en Communesag, saaledes, at alle de Communer, som berøres af disse Jernbaner, saavel Kjøbstad- som Landcommuner, som saadanne af Regjeringen blive stillede i det Forhold, hvori den nu har foreslaaet det sjællandske Jernbaneselskab stillet, saaledes, at de kjøbe det nuværende Driftselskab ud og drive Banerne for deres Regning. Jeg troer, at af alle dem, som have Interesse i, at disse Baner drives godt og rigtigt, har dog Ingen større Interesse deri end disse Communer. Jeg seer heller ikke, at der kunde være nogensomhelst Misfio for Communerne ved at indlade sig paa en saadan Entreprise. Vi have jo fra alle Sider hørt, og alle de, som hidtil have hørt sig i denne Sag, og navnlig ogsaa den høitærede Indenrigsminister ved Sagens Forelæggelse, ere jo gaaede ud fra, at den Statsgaranti, som er foreslaaet i det foreliggende Lovudkast, Intet har at betyde, idet man kan være sikker paa, at Banerne under enhver Omstændighed vilde give et Udbytte af 4 pCt. af Driften. Jeg er ogsaa aldeles overbevist om, at dette vil blive Tilfældet, og at Driftselskabet ubetinget vil give Actionairerne 4 pCt.; jeg er endog ogsaa overbevist om, at det snart vil give ikke saa Lidt derover; ja, jeg tør endog sige, at det, naar det hele Jernbanenet først er kommet i Orden, ikke vil være umuligt at vente, at Actierne vilde give 5 à 6 pCt. Dersom Com-

munerne vilde indlade sig paa hele dette Forhold, vilde jo derhos den Statsgaranti, som af den ærede Minister er foreslaaet at skulle ydes det sjællandske Jernbaneselskab, ogsaa kunne ydes Communerne, som en Borgen for, at der ikke vilde blive nogelsomhelst Tilflugt at yde for dem. Hvad der kom ind ud over de 4 pCt., vilde efter min Mening kunne anvendes til Afdrag paa det Laan, som Communerne naturligvis mod solidarisk Ansvar maatte optage for at kunne udløse det nuværende Actieselskab. Paa denne Maade vilde Communerne saaledes kunne skaffe sig et værdifuldt Activ, som engang i Tiden kunde blive af stor Betydning for dem. Nu vil man vel sige, at det vilde være meget vanskeligt at faae alle disse Communalbestyrelser til at vedtage en Driftsplan, som var hensigtsmæssig for alle Parter. Jeg erkjender naturligvis, at Staten bedst kan gjøre det, og at Alle vilde være bedst tjente dermed, hvis Staten vil gjøre det; men hvis den ikke vil, troer jeg ikke, at det vilde være umuligt, naar en fornuftig af den antagne Driftsbestyrer udarbejdet Plan forelægges for Delegerede fra de forffjellige Communer, der vare interesserede deri, da at faae den drøftet og vedtagen paa et Møde af dem. Jeg antager nemlig, at Alle vilde føle sig særdeles interesserede i, at Planen blev saa heldig som muligt, idet Communerne kun paa den Maade vilde kunne faae nogen Indtægt af Banerne, og disse komme til at betale sig. Vanskeligheden vilde nærmest kun bestaae i strax at faae det fornødne Laan reist, thi, som vi hørte af det ærede Medlem her foran (David), og som det ogsaa er forudsat i Lovudkastet, skal Sagen jo være ordnet til den 1ste April d. N. Det vilde naturligvis være umuligt, idet det selvfølgelig vilde være vanskeligt at vide, hvorledes Communerne vilde stille sig til en saadan Plan. Jeg for mit Vedkommende kan naturligvis ikke sige det, men jeg troer dog, at den i Communerne vilde blive tagen under den nøieste Overveelse. Det lod sig imidlertid maastee forene med denne Plan, at Staten foreløbigt tog Sagen i sin Haand og drev Jernbanerne med det Maskineri, som for Diebløkket er tilstede, i en kortere eller længere Tid, samt derhos stillede